

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Кафедра фінансів і кредиту

Довгаль Ірина Олександрівна

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ НА
ПРИКЛАДІ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН НАЦІОНАЛЬНОЇ
ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

АВТОРЕФЕРАТ

дипломної роботи на здобуття
ступеня вищої освіти магістр
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит»

Науковий керівник:

д-р. екон. наук, професор Євчук Л. А.

Рецензент:

канд. екон. наук, доц. Кузьменко Б. П.

Миколаїв 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Діяльність будь-якого підприємства державного сектора пов'язана з використанням тих чи інших ресурсів: предметів праці, витрат на заплату, на оренду землі, витрат на поліпшення устаткування, інформації, що й призводить до виникнення витрат. Не всі державні підприємства мають змогу отримувати прибуток для задоволення своїх потреб, тому саме на цьому етапі виникає потреба у урівноваженні потреб державного підприємства з метою урегулювання своїх витрат. Тут на перший план виходить питання, пов'язане зі створенням ефективної системи управління витратами. Основним завданням управління витратами є пошук шляхів найбільш ефективного використання наявних обмежених ресурсів за допомогою планування, калькулювання, обліку і контролю витрат діяльності бюджетної установи. Орієнтація економіки України потребує інтенсивної роботи з удосконалення управління витратами.

Система управління витратами має функціональний та організаційний аспекти. Вона включає такі організаційні підсистеми: пошук і виявлення чинників економії ресурсів; нормування витрат ресурсів; планування витрат за їхніми видами; облік та аналіз витрат; стимулювання економії ресурсів і зниження витрат. Підсистемами, які це врегульовують в такому випадку керують відповідні структурні одиниці установи залежно від його розміру (відділи, відділення, служби).

Саме управління витратами — це процес цілеспрямованого формування витрат щодо їхніх видів, місць та носіїв за постійного контролю рівня витрат і стимулювання їхнього зниження.

Актуальність теми дипломної роботи полягає в тому, що для аналізуємого державного підприємства проблема зниження рівня витрат та урівноваження їх для підвищення ефективності діяльності установи на сьогоднішній день постає дуже гостро. Підприємство на даний момент має недобір коштів для деяких аспектів діяльності, тому проведення досліджень сучасного стану системи управління витратами та розробка переліку заходів з її удосконалення є доцільними та своєчасними, бо можуть сприяти поліпшенню існуючої ситуації та сприяти розвитку підприємства в подальшому.

Актуальність проблем, пов'язаних з управлінням витратами і фінансуванням державних об'єктів дозволили висунути гіпотезу: наявна система управління витратами відірвана від практичних потреб управління ними ж. Наявна система управління витратами не відповідає потребам управління в військовій частині: точності і своєчасності формування витрат, оцінки структури і динаміки витрат, організації надання інформації керівництву установи для прийняття швидких та управлінських рішень. Внаслідок цього управління витратами носить формальний характер, а пошук шляхів їх скорочення є несистемним. Багато публікацій по цьому питанню активно розглядається у науковій літературі. Дана вагома проблема активно вивчається багатьма вченими.

Метою дипломної роботи є критичний аналіз системи організації та

методики управління витратами та розробка пропозиції щодо її поліпшення.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розкрити поняття витрат, їх склад та структуру,
- розглянути характеристику системи управління витратами та її складові,
- розглянути шляхи зниження витрат на державному підприємстві,
- провести оцінку фінансового стану державного підприємства,
- провести аналіз витрат військової частини за 2016-2018 роки,
- розглянути напрямки вдосконалення системи управління витратами.

Об'єктом дослідження є управління витратами на прикладі військової частини Національної гвардії України.

Предметом дослідження є фінансово-господарські відносини держпідприємства, що виникають в процесі управління витратами.

Теоретичну основу дослідження питання ефективності управління витратами склали наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: С. Шара, О. Кравченко, В. Дерій та інших, закони України, фінансова звітність досліджуваної військової частини.

У процесі дослідження використані такі методи проведення економічних досліджень: абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення і формування висновків), монографічний (розробка методики управління витратами на підприємстві), економіко-математичний (здійснення аналізу і оцінки системи управління витратами в умовах підприємства); розрахунково-конструктивний та експериментальний (розробка стратегічних напрямів управління витратами на перспективу) та інші, обробка матеріалів проходить з використанням персональних ЕОМ.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретико-методичних засад дослідження організації та методики управління витратами та розробці пропозиції щодо її поліпшення. Основні результати, що відображають наукову новизну роботи, полягають у такому:

удосконалено:

- алгоритм проведення аналізу фінансування витрат бюджетної установи за рахунок доповнення етапу розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності бюджетної установи із залученням додаткових джерел позабюджетних коштів;

- напрями оптимізації видатків в бюджетній організації за рахунок організації внутрішнього контролю витрат бюджетної установи;

дістали подальшого розвитку:

напрями вдосконалення оцінювання рівня фінансової стійкості підприємства, що повинні містити як динамічні, так і структурні показники, і під час формування таких систем доцільно враховувати тип підприємства, вид його діяльності та особливості фінансової стратегії;

Структура та обсяги роботи. Робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку літератури, додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

У першому розділі «Огляд літературних джерел» встановлено, що українським законодавством передбачено лише поняття «витрати», трактування якого наведена в статті 14 Податкового кодексу України. На нашу думку, визначення категорії «видатки бюджету», надане в Бюджетному кодексі України, є не зовсім вдалим. Це пов'язано з тим, що таке визначення вказаної категорії не розкриває належного змісту та специфічних її особливостей. Проаналізувавши виділені авторами підходи до визначення поняття «виатрати», з урахуванням доповнень та уточнень, авторами запропоновано власне визначення даного поняття: «витрати» – кошти, спрямовані на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом».

. Класифікація видатків на оборону показана нижче. (рис.1)

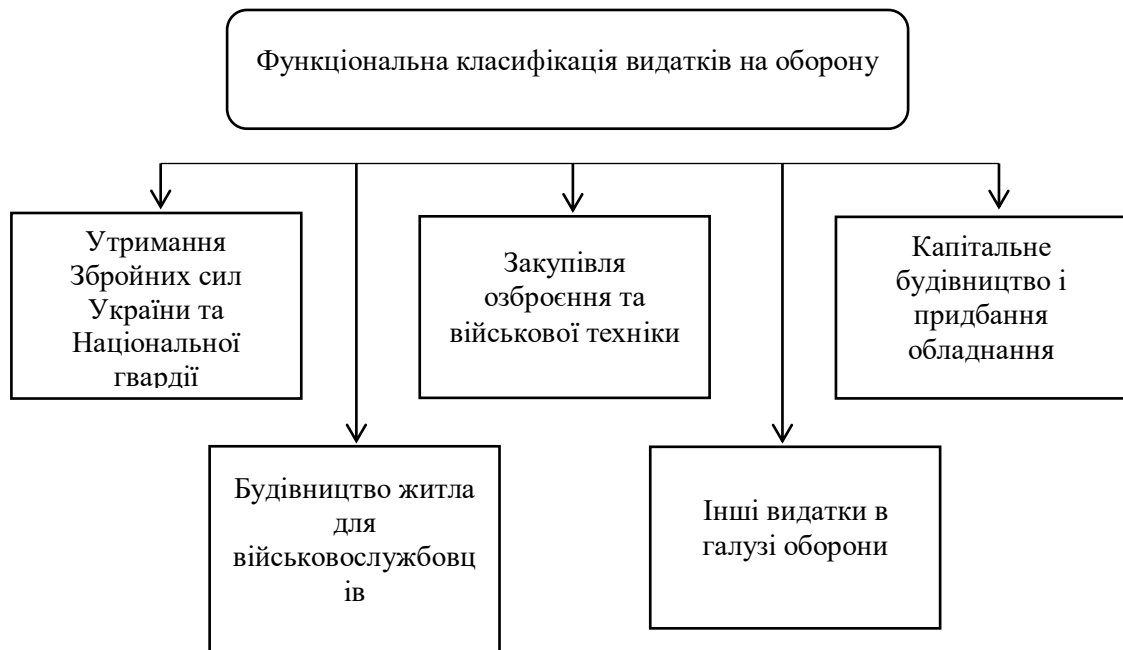

Рис. 1. Функціональна класифікація видатків на оборону

Встановлено, що найбільш значимі чинники для витрат державних установ банків характеризується такими показниками як: державне фінансування, державне споживання, розділення на загальний та спеціальний фонди, а найбільшу роль відіграють кошториси на фінансування, або ж на його зменшення тощо. Встановлено, що не існує єдиного вірного визначення для управління витратами як такого, так і конкретного для бюджетного сектору.

У другому розділі «Методологія аналізу державних витрат» з'ясовано етапи аналізу державних витрат, та показники аналізу державних витрат. Розглянуто основні завдання аналізу витрат та етапи проведення аналізу. Згадали про фінансову стійкість бюджетної установи та її особливості, оцінку

ліквідності та платоспроможності бюджетних установ. Визначила етапи планування статей кошторису. Працювала над цим розділом за такою схемою:

Рис. 2. Схема оцінки поставленої проблеми

Визначено етапи аналізу державних витрат, які показані на даному слайді. Аналіз витрат бюджетної установи являє собою систему дослідженням тенденцій господарського розвитку, науковим обґрунтуванням планів, управлінських рішень, контролем за їх виконанням, оцінкою досягнутих результатів, пошуком, виміром і обґрунтуванням величини господарських резервів підвищення заходів щодо їх використання.

У третьому розділі диплому «Аналіз управління витратами в Південному територіальному управлінні Національної гвардії України» було проведено оцінку діяльності установи, аналіз системи витрат та організація їх управлінням у даній військовій частині. Було проаналізовано фінансова звітність за три останніх роки.

Фінансування Південного територіального управління Національної гвардії України полягає в наданні їм коштів державного бюджету відповідно до затверджених кошторисних призначень. Фінансування стовідсотково надходить щомісячно відповідно до помісячного розпису видатків.

Розглянемо обсяги фінансування Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки (табл.1)

Обсяг фінансування Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки

Показники	2016			2017			2018		
	план	факт	% виконання	план	факт	% виконання	план	факт	% виконання
ВСЬОГО	62482,7	62420,1	99,9	71824,3	71824,2	100,0	91868,8	91850,0	100,0
Загальний фонд	62294,2	62231,9	99,9	71602,6	71602,6	100,0	91575,2	91573,9	100,00
спеціальний фонд	188,5	188,2	99,8	221,7	221,6	100,0	293,6	276,1	94,0
в т.ч. отриманих як плата за послуги	132,2	131,9	99,8	142,7	142,6	99,9	210,2	192,7	91,7
отримані доходи за іншими джерелами власних надходжень	56,3	56,3	100,0	79,0	79,0	100,0	83,4	83,4	100,0

За досліджуваний період на рахунки Південного територіального управління Національної гвардії України по загальному фонду у 2018 році надійшло 91575,2 тис. грн., що на 19971,3 тис. грн. (27,9%) більше, ніж у 2017 році, та на 29342 тис. грн. (47,1%) більше ніж 2017 році. Таким чином, за три роки фінансування зросло на 47,1%, що є позитивною динамікою у фінансуванні управління.

Після розгляду фінансування був розглянутий не менш важливий аспект, як фінансовий результат.

Фінансовий результат бюджетних установ визначається шляхом зіставлення сум отриманих доходів та проведених витрат. Фінансові результати виконання кошторису Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки зобразимо на рис. 3.

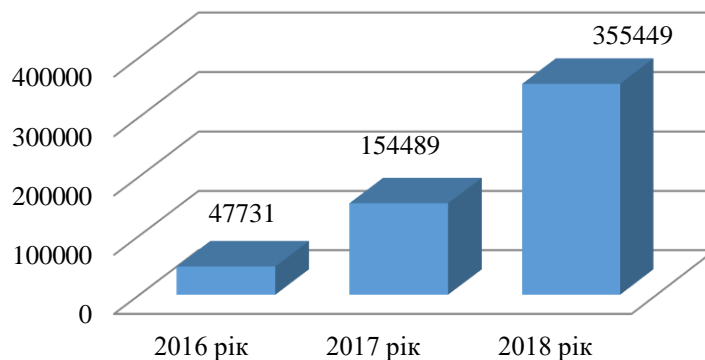

Рис. 3. Фінансові результати виконання кошторису Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки, грн.

Результат виконання кошторису є фінрезультатом бюджетної установи за звітний період, який відображається у формах фінзвітності, а саме: Баланс (форма № 1-дс). Відповідно до Порядку заповнення форм фінансової звітності в державному секторі, затвердженому наказом Міністерства фінансів України 28.02.2017 № 307 у статті «Фінансовий результат» відображається результат виконання кошторису (бюджету) розпорядниками бюджетних коштів (форма 1 дс. Рядок 1420).

За даними рис. 3 фінансовий результат виконання кошторису протягом досліджуваного періоду має позитивне значення, що означає, що отримані доходи перевищують фактичні видатки.

Згідно даного висновку зробимо роз'яснення: держава більше не дає є певна кількість матеріальних цінностей, які куплені за гроші в поточному році, а витрачаються в наступному, розглянемо дану ситуацію нижче. В жодній бюджетній установі фінансування не дорівнює фактичним витратам. Тому що приходить новий рік і треба продовжувати свою діяльність, для цього і робиться запас матеріальних цінностей. А нормальне фінансування починається з другої половини січня. А якщо необхідно проводити конкурсні торги, то запаси робляться ще і на більший термін.

Далі проведено аналіз показників фінансової стійкості Південного територіального управління.(табл.2)

Таблиця 2

Показники фінансового стану Південного територіального управління
Національної гвардії України за 2016-2018 роки

Показник	Значення показника по рокам, грн.			Абсолютне відхилення, грн.		Відносне відхилення, %	
				2018/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2016	2018/ 2017
	2016	2017	2018				
Коефіцієнт фінансової стабільності	146,4	145,6	176,8	30,33	31,13	20,71	21,38
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,99	0,99	0,994	0,00	0,00	0,12	0,12
Коефіцієнт мультиплікації власного капіталу	1,007	1,007	1,006	0,00	0,00	-0,12	-0,12
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,008	0,011	0,135	0,13	0,12	1556,92	1139,52
Коефіцієнт забезпечення нерухомим майном	1,00	0,99	1,01	0,01	0,01	0,66	1,38
коефіцієнт обороту власного капіталу	1,71	2,09	2,14	0,43	0,05	24,91	2,15
капіталоємність	0,58	0,48	0,468	-0,12	-0,01	-19,94	-2,11

Як видно з табл. 3.2 позикові засоби в управлінні мають менше 0,1%.

Даний фактор свідчить про те управління своєчасно розраховується за виставленими рахунками, кредиторська заборгованість є мінімальною.

Коефіцієнт мультиплікації власного капіталу характеризує ступінь відношення валюти балансу до власного капіталу. Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує відношення власного оборотного капіталу до власного капіталу. Протягом досліджуваного періоду Південне територіальне управління Національної гвардії Українамало високу забезпеченість власним капіталом, що є позитивною динамікою.

Коефіцієнт обороту власного капіталу характеризує швидкість обороту власного капіталу і показує ефективність використання активів, які формуються за рахунок власного капіталу. В управлінні даний позаник має тенденцію до зростання, що свідчить прискорення обороту власного капіталу управління.

Провівши аналіз показників фінансово стану Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки встановлено, що установа має стійкий фінансовий стан, достатньо забезпечена власним капіталом, незалежна від довгострокових зобов'язань, капіталоемна.

У другій частині були розглянуті такі показники, як обмінні та необмінні операції. Згідно проведених розрахунків можна побачити, що обмінних операцій значно більше. (табл 3)

Таблиця 3

Структура витрат Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки

Показник	Значення показника по рокам, грн.			Абсолютне відхилення, грн.	
				2018/ 2016	2018/ 2017
	2016	2017	2018		
Витрати за обмінними операціями	99,93	99,93	99,07	-0,86	-0,86
Витрати за необмінними операціями	0,07	0,07	0,93	0,86	0,86
Всього витрат	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Провівши аналіз структури витрат Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки встановлено, що основну частину протягом досліджуваного періоду склали витрати за обмінними операціями, понад 99%.

Елементи витрат за обмінними операціями Південного територіального управління Національної гвардії України відображають фактичні видатки за обмінними операціями на підставі даних бухгалтерського обліку сумарно за загальним та спеціальним фондами.

Розглянуто більш детально видатки саме обмінні, бо їх кількість переважає дуже сильно. (таблиця 4)

Структура витрат витрат за обмінними операціями Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки

Показник	Значення показника по рокам, грн.			Абсолютне відхилення, грн.	
				2018/ 2016	2018/ 2017
	2016	2017	2018		
Витрати на оплату праці	78,2	76,8	75,4	-2,85	-1,46
Відрахування на соціальні заходи	14,6	14,4	13,9	-0,77	-0,51
Матеріальні витрати	0,7	0,9	0,3	-0,43	-0,59
Амортизація	3,5	4,0	6,5	2,98	2,49
Інші витрати	3,0	4,0	4,0	1,06	0,07
Всього	100,0	100,0	100,0	0,00	0,00

У третьому підпункті даного розділу було розглянуто особливості кошторисного фінансування та аналізу виконання кошторисних призначень.

У четвертому розділі «Шляхи удосконалення управління витратами в Південному територіальному управлінні Національної гвардії України» здійснено аналіз та інтерпретацію отриманих результатів, а також обґрунтовано рекомендацій для покращення управління витратами державних установ, а саме військових частин.

Комплексний підхід до організації внутрішнього контролю доходів і витрат бюджетних установ полягає у його взаємодії із системою бухгалтерського обліку та бюджетування. Пропозиції щодо організації внутрішнього контролю витрат Південного територіального управління Національної гвардії України наведені на рис. 4

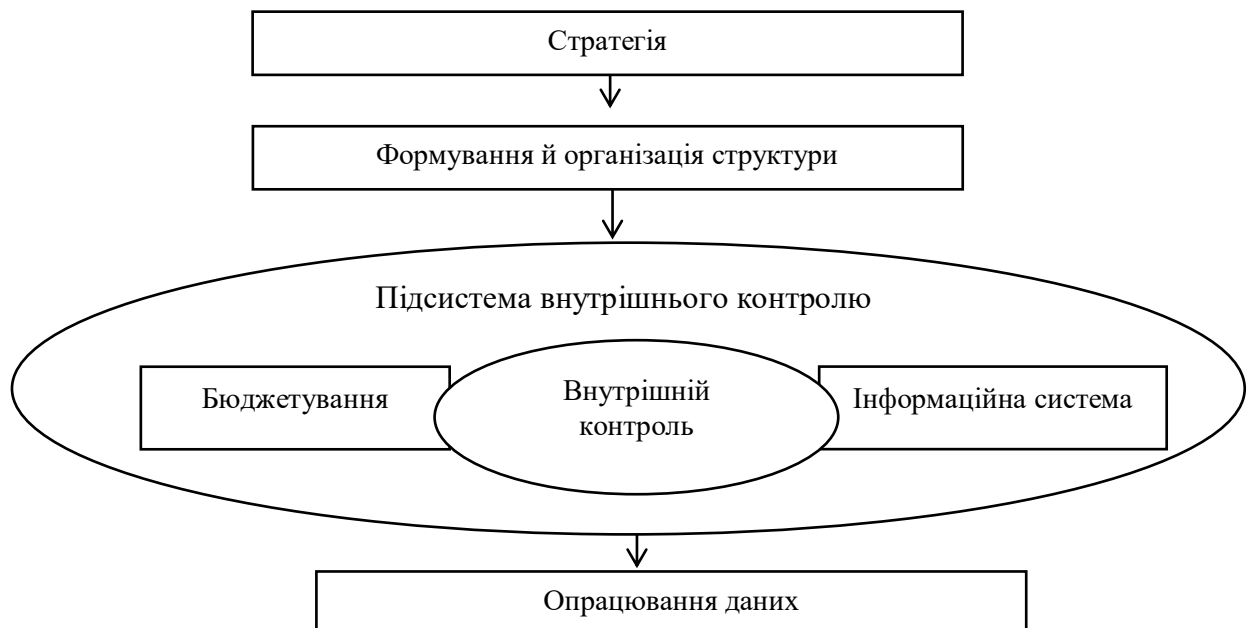

Рисунок 4 – Пропозиції щодо організації внутрішнього контролю витрат бюджетної установи (складено автором на основі [50])

На даний момент запропонована організація внутрішнього контролю діє на половину. По-перше організація структури проходить без консультації з самою військовою частиною. Частина наче робить потреби в коштах, але дають дану кількість не завжди, а точніше, якщо і дають, то зовсім не ту суму. Та її не завжди може вистачити. По-друге, інформаційна система, на даний момент не дуже розвинена. Програмою «Афіна 7.0», це програма від міністерства МВД для Національної гвардії, поліції та інших підпорядкованим їм структур. Вона не є ідеальною, бо ще не допрацьована. Внутрішній контроль начальником управління та бухгалтером відбувається на високому рівні, це підтверджують і бухгалтери, і аудиторські перевірки, які періодично проходять у військовій частині.

З рисунку видно, що для ефективної організації внутрішнього контролю доходів і витрат бюджетної установи, він має поєднуватися із різними видами бюджетування, а також інформаційною системою, що являє собою сукупність необхідних джерел даних. Законодавством чітко не визначений суб'єкт внутрішнього контролю в бюджетних установах. Єдине посилання на такого містить власне визначення внутрішнього контролю. За Бюджетним кодексом, зобов'язання здійснювати внутрішній контроль покладено на керівника установи. Однак, таке твердження надто обмежує саму систему внутрішнього контролю. На нашу думку, зважаючи на обсяги діяльності установи, у ній недоцільно створювати окремий підрозділ внутрішнього контролю, а оптимальним варіантом є розподіл контрольних повноважень серед облікових працівників. Зазначимо, що система внутрішнього контролю має слугувати не лише для виявлення недоліків і їх усунення, а й визначення первинної причини, яка призвела до виникнення невідповідностей та її дослідження й ліквідацію. Порядок організації ефективного процесу внутрішнього контролю доходів і витрат установи наведено на рис. 5

Рис. 5. Запропонована схема організації процесу внутрішнього контролю витрат Південного територіального управління Національної гвардії України

З рисунка видно, що організація ефективного процесу внутрішнього контролю в бюджетній установі є досить складним завданням і вона потребує достатньо зусиль та ресурсів. Пов'язано це, у першу чергу, з комплексним підходом до неї. На сьогодні в Південному територіальному управлінні Національної гвардії України реалізують внутрішній контроль фрагментарно, не підходячи до цього питання цілісно, з точки зору планування, організації, діагностики, формування висновків за роботою.

Для ефективної організації внутрішнього контролю за витратами установи, вона має реалізувати ряд послідовних дій. Інформаційною базою для контролю є як нормативно-правові акти, внутрішні розпорядчі документи, облікові документи та реєстри, результати зовнішнього контролю установи, дані установ подібного профілю та ін. З метою внутрішнього закріплення розроблених вимог, рекомендацій щодо проведення контролю, установою має бути затверджений відповідний внутрішній документ.

Для забезпечення реалізації контрольних процедур мають бути розроблені й супутні внутрішні документи з організації обліку (робочий план рахунків, кореспонденція обліку субрахунків, графік документообігу та ін.). Власне сам процес контролю передбачає складання плану та розробку контрольних процедур, безпосередню реалізацію запланованих процедур із застосуванням інструментів контролю та формування вихідної інформації щодо проведених контрольних дій суб'єкта. Процес планування передбачає формування переліку завдань та цілей контрольних процедур. Контрольні процедури можуть включати збір фактичних даних, аналіз виконання кошторису за видатками, аналіз напрямів використання коштів, реалізації бюджетних програм. Вихідна інформація щодо проведених контрольних процедур повинна містити не лише констатацію фактів виявлених порушень, а й рекомендації щодо усунення таких.

Для оптимізації витрат Південного територіального управління Національної гвардії України рекомендується здійснювати бюджетне планування на середньострокову і довгострокову перспективу.

ВИСНОВКИ

В роботі проведено аналіз системи організації та методики управління витратами та розробка пропозиції щодо її поліпшення. За результатами дослідження сформульовано наступні висновки та рекомендації для бюджетних установ:

1. Управління витратами державного підприємства є важливою ланкою для подальшого розвитку та руху вперед. Можливість реалізації деяких контрольних функцій для управління витратами та фінансування дасть

можливість для подальшого використання коштів у інших цілях (закупка нового обладнання, капітальний ремонт старого).

2. Фінансування Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 рр. зросло на 47,1%, що є позитивною динамікою у фінансуванні управління. Спостерігається збільшення надання кількості платних послуг управлінням, що є позитивною тенденцією у діяльності управління. Фінансові результати виконання кошторису Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки зросли з 47731 тис.грн. в 2016 р. до 355449 тис.грн. в 2018 р. Провівши аналіз показників фінансово стану Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки встановлено, що установа має стійкий фінансовий стан, достатньо забезпечена власним капіталом, незалежна від довгострокових зобов'язань, капіталоємна.

3 Діяльність Південного територіального управління Національної гвардії України фінансується за рахунок коштів державного бюджету, які надаються йому безповоротно, крім того вони працюють не заради отримання прибутку, а для задоволення соціальних, культурних та інших потреб суспільства. Встановлено, що мало місце недовідання фінансування, що є негативним явищем у фінансуванні Південного територіального управління Національної гвардії України. Видатки понад 99% спрямовуються на утримання, на розвиток тільки 207,6 тис. грн., що є 0,23% затверджених видатків на 2018 рік. В 2018 р. витрати зросли на 30,9% в порівнянні з 2017 р. Основну частину протягом досліджуваного періоду склали витрати за обмінними операціями, понад 99%. В 2018 р. зросли витрати на оплату праці на 27,3%, відрахування на соціальні заходи на 25,2%, амортизація зросла на 110,6%. При цьому на 58,5% зменшились матеріальні витрати. В структурі витрат за обмінними операціями Південного територіального управління Національної гвардії України за 2016-2018 роки переважну частку понад 75% займали витрати на оплату праці, близько 14% складають витрати на відрахування на соціальні заходи. Встановлено, що витрати за необмінними операціями суттєво збільшилися. У витратах основна частина належить видаткам на відрядження.

4. Процес організації управління витратами в Південному територіальному управлінні Національної гвардії України взаємопов'язує планування, облік й звітність бюджетної установи і створює передумови для досягнення кращої результативності їхньої діяльності на основі оптимізації витрат. В управлінні внутрішній контроль проводиться керівником і головним бухгалтером і фахівцями в момент вчинення й оформлення господарських операцій, що дає можливість вчасно виявити помилки в роботі й ужити заходів до їх усунення.

5. З метою удосконалення управління витратами в Південному територіальному управлінні Національної гвардії України запропоновано розвивати програмно-цільовий метод фінансування видатків. Для військової частини даний метод контролю видатків є найбільш вдалим, на мою думку. Під час розробки бюджетної програми необхідно чітко усвідомлювати, яким чином вимірювати результати її реалізації. Саме для вимірювання цих результатів

застосовується такий специфічний елемент програмно-цільового методу, як результативні показники бюджетних програм. Підсумком застосування результативних показників є прийняття результативних управлінських рішень з метою формування якісної бюджетної політики управління.

6. В роботі визначено шляхи оптимізації витратів в бюджетній організації. Встановлено, що в умовах економічної кризи, виникає об'єктивна необхідність оптимізації витрат на утримання Південного територіального управління Національної гвардії України. Для ефективно організації внутрішнього контролю доходів і витрат бюджетної установи, він має поєднуватися із різними видами бюджетування, а також інформаційною системою, що являє собою сукупність необхідних джерел даних. На нашу думку, зважаючи на обсяги діяльності установи, у ній недоцільно створювати окремий підрозділ внутрішнього контролю, а оптимальним варіантом є розподіл контрольних повноважень серед облікових працівників. З метою внутрішнього закріплення розроблених вимог, рекомендацій щодо проведення контролю, установою має бути затверджений відповідний внутрішній документ. Також для оптимізації витрат Південного територіального управління Національної гвардії України рекомендується здійснювати бюджетне планування на середньострокову і довгострокову перспективу.

АНОТАЦІЯ

Довгаль І. О. Управління витратами бюджетних установ на прикладі військових частин Національної гвардії України. – Рукопис.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2019.

Магістерське дослідження спрямоване на вирішення проблеми удосконалення контролю над управлінням витрат бюджетного сектору, зокрема військових частин НГУ.

У роботі досліджено теоретичні підходи до визначення поняття управління витратами. Здійснено порівняльний аналіз існуючих методик оцінки управління витратами в бюджетних установах (фінансової стійкості).

У результаті проведеного аналізу системи витрат було визначено фактори, які найбільшим чином впливають на фінансову стійкість даної військової частини. Це стало основою для обґрунтування найбільш реального та оптимального підходу до оцінювання та корегування управління витратами бюджетних установ.

Проведено оцінку рівня контролю витрат в бюджетних установах, а саме військових частинах. Показані шляхи оптимізації програмно-цільового методу, який не так давно почав використовуватись у лавах збройних сил та Національній гвардії України.

Ключові слова: витрати, управління витратами, достатність фінансування, бюджетна установа, фінансовий результат, коефіцієнт ліквідності бюджетної установи, програмно-цільовий метод.

ABSTRACT

Dovhal I. Management of expenditures of budget institutions on the example of military units of the National Guard of Ukraine. - Manuscript.

Master's work on obtaining an educational master's degree in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance". - Black Sea National University named after Petro Mohyla, Nikolaev, 2019.

The master's study is aimed at solving the problem of improving the control over the management of expenditures of the budget sector, in particular, the military units of the NGU.

The theoretical approaches to the definition of the concept of cost management are investigated in the paper. A comparative analysis of existing methods of estimating cost management in budgetary institutions (financial stability) is carried out.

As a result of the analysis of the cost system, factors were identified that have the greatest impact on the financial stability of this military unit. This became the basis for substantiating the most realistic and optimal approach to the estimation and adjustment of spending management of budgetary institutions. An estimation of the level of control of expenditures in budgetary institutions, namely military units, was conducted. The ways of optimization of the program-target

method, which not so long ago began to be used in the ranks of the armed forces and the National Guard of Ukraine, are shown.

Key words: costs, cost management, sufficiency of financing, budgetary institution, financial result, liquidity ratio of budgetary institution, program-target method.